



המשרד לאזרחים ותיקים



# זכויות האזרח הוותיק בישראל

מדריך לזכויות האזרח הוותיק  
כל המידע החשוב בחוברת אחת

מחוייבים לאזרח הוותיק



**\*8840**

מוקד פניות לאזרח הוותיק



## תוכן עניינים

4-5	דברי ברכה - המשרד לאזרחים ותיקים
6	הנחות והטבות על-פי חוק האזרחים הוותיקים
	זכויותך על-פי חוק הביטוח הלאומי
7-8	קצבת זקנה
8	גמלת זקנה מיוחדת לעולים
8-9	זכאות להשלמת הכנסה
9	הטבות למקבלי השלמת הכנסה
	<b>בריאות</b>
10	הנחות והטבות
11	שירותי בריאות נוספים
12-13	גמלת סיעוד למי שתלוי בעזרת מטפל
14	עזרה סיעודית בבית על ידי עובד זר
15	שיקום לאחר אשפוז בבית חולים
15-16	אשפוז במוסד סיעודי
	<b>שירותי רווחה</b>
17	עזרה בבית
17-18	מרכז יום לקשיש
18-20	הטבות לניצולי שואה
20	הטבות והנחות במיסים
21	חקיקה לטובת האזרח הוותיק
22-23	אתם מוזמנים ליצור קשר - טלפונים חיוניים

## לתשומת לבך

- כל המידע המוגש בחוברת זו כפוף לתנאים ולקריטריונים כמתחייב מהחוק ומהתקנות.
- חוברת זו אינה משקפת באופן מלא ופרטני את החוק והנהלים, ובכל מקרה לשון החוק והנהל היא הקובעת.
- תכני חוברת זו מופנים הן לזכר והן לנקבה, אלא אם כן צויין אחרת.
- הנתונים שבחוברת נכונים לינואר 2011.

**חוברת זו מכילה מידע כללי.  
אין להתייחס למידע זה כנוסח מחייב של הדין.**



## אזרחים ותיקים יקרים,

מוגשת לכם בברכה חוברת זו, המאגדת את מרב הזכויות, ההטבות והשירותים המגיעים לכם, מתוקף היותכם אזרחים ותיקים במדינת ישראל.

חוברת זו הינה פרי יוזמה של המשרד לאזרחים ותיקים בשיתוף הרשות המקומית, ותקוותינו כי שימוש בחוברת ישמש לכם לעזר במימוש הזכויות והשירותים השונים העומדים לרשותכם.

אנו, במשרד לאזרחים ותיקים, מכירים ומוקירים את תרומתם ועשייתם של האזרחים הוותיקים למען מדינת ישראל, ופועלים לדאוג לזכויותיהם ולמעמדם של האזרחים הוותיקים בחברה הישראלית.

המשרד לאזרחים ותיקים מפעיל פרויקטים רבים ומגוונים המעניקים לאזרח הוותיק שירותים במכלול התחומים המקיפים את שגרת יומו, וביניהם, תוכנית מיוחדת למאבק באלימות נגד קשישים, הפעלת מערך מתנדבים בני השרות הלאומי המבקרים במאות בתי קשישים ובמרכזי יום לקשיש, תמיכה וליווי של ניצולי השואה, המתבטאים ביעוץ, תיעוד ועזרה במימוש זכויותיהם, הפעלת תוכניות העשרה, השלמת השכלה ומופעי תרבות ברשויות המקומיות, קידום תוכניות לשיפוץ ושדרוג מבני דיור מוגן, הענקת טיפולי שיניים לאזרחים ותיקים נזקקים, הקמתם של מתקני ספורט, המיועדים לאזרחים

הוותיקים, בפארקים רבים ברחבי הארץ, ועוד פעילויות רבות ומגוונות.

חרף הפעילות הענפה של מדינת ישראל למען אזרחיה הוותיקים, רבים אינם מודעים לזכויותיהם, ולאופן מימושן. לאור זאת, אנו פועלים במספר אפיקים בכדי לסייע לציבור האזרחים הוותיקים לדעת את זכויותיו ולממש אותן. חוברת זאת הינה חלק מפעילות זו.

אנו מזמינים אתכם להיעזר במוקד שלנו שמספרו \*8840, שם תזכו למענה אישי, סיוע והכוונה בכל צורך ועניין.

בברכת בריאות איתנה,

המשרד לאזרחים ותיקים

יש לכם שאלות בנושאי פנסיה, זכויות אזרח ותיק, תעודת אזרח ותיק, זכויות ניצולי שואה, שיקום, סיעוד, בריאות או כל עניין אחר הקשור באזרחים הוותיקים? מעכשיו יש לכם כתובת אחת - חייגו \*8840

אנו נקבל את הפנייה, נעבירה למומחים בתחום ונלווה את הטיפול בה.



**\*8840**

מוקד פניות לאזרח הוותיק

[www.vatikim.gov.il](http://www.vatikim.gov.il)

## הנחות והטבות על-פי חוק האזרחים הוותיקים

עם הגיעכם לגיל פרישה, הינכם זכאים לתעודת "אזרח ותיק", המונפקת על-ידי המשרד לאזרחים ותיקים. גיל הפרישה עולה בהדרגה ובסופו של התהליך הוא יהיה 67 לגברים ו-64 לנשים.

### תעודת "אזרח ותיק" תסייע לכם בקבלת שורה של הטבות והנחות -

- הנחות עד 30% בארנונה לדירת מגורים עבור שטח של עד ל-100 מ"ר משטח דירת המגורים, בכפוף לתקרת הכנסה הקבועה בחוק.
- אזרח ותיק המקבל קצבת השלמת הכנסה זכאי ל-50% הנחה על מחיר תרופות.
- החל מ- 50% הנחה על אגרת טלוויזיה
- אזרח ותיק זכאי להנחה בשיעור של 50% מדמי הנסיעה בתחבורה הציבורית, הן העירונית והן הבין עירונית, והיא תינתן על כל סוגי הכרטיסים הקיימים בתחבורה הציבורית.
- 50% הנחה על כניסה למוזיאונים
- 50% הנחה על כניסה לגנים לאומיים ושמורות טבע
- 50% הנחה על מופעי תיאטרון, מחול ומוסיקה
- ליוצאים לחו"ל - זכאות לתעודת אזרח ותיק בשפה האנגלית

### קצבת זיקנה

קצבת זיקנה של המוסד לביטוח לאומי מבטיחה לך הכנסה חודשית קבועה בהגיעך **לגיל פרישה**. גיל הפרישה עולה בהדרגה, וכשיושלם התהליך, הוא יהיה 67 לגברים ו-64 לנשים. הזכאות לקצבה מותנית בכך שהמבוטח הינו תושב ישראל, שהיה מבוטח פרק זמן, כנדרש בחוק, ואשר שולמו עבורו דמי ביטוח כחוק.

#### **הגעת לגיל פרישה – בדוק האם מגיעה לך קצבת זיקנה\***

מגיל פרישה ועד **לגיל הזכאות** לקצבת זיקנה, הזכאות מותנית גם במבחן הכנסות. ההכנסות שנלקחות בחשבון לשם כך הן ההכנסות שלך בלבד (ולא הכנסותיו של בן הזוג) מעבודה ושלא מעבודה. כשתגיע לגיל הזכאות לקצבת זיקנה, תהיה זכאי לקצבה, בלי קשר להכנסותיך.

גיל 70 הוא גיל הזכאות, על-פי החוק, לקצבת זיקנה, בלא קשר להכנסות מעבודה. לגברים גיל זה תקף כבר עכשיו ולנשים – גיל הזכאות עולה בהדרגה ויגיע בעתיד ל-70.

#### **הגעת לגיל 70 – מגיעה לך קצבת זיקנה**

קצבת הזיקנה משולמת ב-28 בחודש בעבור אותו חודש, ומנוכים ממנה דמי ביטוח בריאות.

\* מוקד פניות לאזרח הוותיק – המשרד לאזרחים ותיקים: 8840\*

מוקד מידע – המוסד לביטוח לאומי: 02-6463400

## שיעור קצבת הזיקנה (נכון ל- 1/1/2011)\*\*-

1,444 ש"ח	ליחיד/ה
1,526 ש"ח	ליחיד/ה בן/בת 80 ומעלה
2,170 ש"ח	לזוג (הקצבה לזוג מורכבת מקצבה ליחיד וכן תוספת בעבור בת זוג)
2,252 ש"ח	לזוג, שמקבל הקצבה הוא בן 80 ומעלה

\*\* הסכומים מתעדכנים מעת לעת. תיתכן תוספת בעבור ילדים, במידה והתקיימו הקריטריונים הקבועים בחוק.

### גמלת זיקנה מיוחדת לעולים

עולים שהגיעו לארץ בגיל 60-62 אינם זכאים לקצבת זיקנה. במקומה הם זכאים לגמלת זיקנה מיוחדת, בהתאם לקריטריונים הקבועים בחוק. תנאי הזכאות מפורטים בפרסומי המוסד לביטוח לאומי ובאתר האינטרנט [www.btl.gov.il](http://www.btl.gov.il).

### זכאות להשלמת הכנסה

השלמת הכנסה תינתן למי שהגיע לגיל פרישה ואין בכוחו להבטיח לעצמו הכנסה למחייתו. הזכאות מותנית במבחן הכנסות ובקריטריונים, כמפורט בפרסומי המוסד לביטוח לאומי ובאתר האינטרנט [www.btl.gov.il](http://www.btl.gov.il)



## תוספת השלמת הכנסה מחושבת בהתאם לקריטריונים ומבחני הכנסה, ושיעוריה מפורטים להלן\* -

הסכומים הבאים כוללים קצבת זיקנה בתוספת השלמת הכנסה (נכונים ל-1.1.2011)			
לבני 80 ומעלה	לבני 70 עד 79	לבני פחות מ-70	
2,846 ש"ח	2,723 ש"ח	2,645 ש"ח	לגבר או לאשה
4,216 ש"ח	4,041 ש"ח	3,928 ש"ח	לזוג

\* הסכומים מתעדכנים מעת לעת. תיתכן תוספת בעבור ילדים, במידה והתקיימו הקריטריונים הקבועים בחוק.

### יש לך השלמת הכנסה – מגיעות לך הטבות

המקבל השלמת הכנסה מהמוסד לביטוח לאומי זכאי לשורה של הטבות:

- פטור מדמי השתתפות עצמית בביקור אצל רופא, מרפאות חוץ ומכונים.
- הנחה של 50% ברכישת תרופות מרשם הכלולות בסל הבריאות.
- זכאותך לסיוע בשכר דירה או ברכישת דירה מחברה ציבורית תיבחן בהתאם למקום מגוריך ועל-פי הקריטריונים הקבועים בחוק.
- פטור מתשלום דמי ארנונה עבור 100 מ"ר משטח דירת מגוריך. לצורך כך יש לפנות לרשות המקומית אשר תקבל את האישורים ישירות מהמוסד לביטוח לאומי.
- פטור מתשלום אגרת טלוויזיה.
- הנחה של 50% בתשלום לחברת החשמל בדירת המגורים (עד 400 קילו וואט).
- הנחה על קו טלפון של בזק הרשום על שמך ובדירת מגוריך.
- "מענק חימום" בסך 246 ש"ח באזורים קרים כפי שנקבעו בחוק.

### הנחות על שירותים רפואיים ותרופות בקופות החולים

- משפחה, שבה לפחות אחד מבני הזוג הגיע לגיל פרישה, זכאית להפחתה של 50% מתקרת התשלום לרבעון.

- **חבר קופת חולים מעל גיל 75 זכאי להנחה של 10% בדמי ההשתתפות עבור תרופות.**

- חולה כרוני, בהתאם לאישור רופא המשפחה, משלם עבור תרופות שבסל הבריאות רק עד לסכום התקרה. התקרה נעה בין 777 ש"ח ל-819 ש"ח לרבעון, בהתאם לקופת החולים.

### השתתפות במימון מכשירי שמיעה

הזקוקים למכשיר שמיעה זכאים להשתתפות משרד הבריאות במימון המכשיר. הזכאות ניתנת פעם בשנה באמצעות החזר של קופות החולים.

### השתתפות במימון מכשירי שיקום

- בעלי נכות קבועה הזקוקים למכשירי שיקום, הליכה וניידות, זכאים להשתתפות משרד הבריאות במימון 75% ממחיר המכשירים.
- נכים המאושפזים במוסדות סיעודיים, בתי חולים ומוסדות של משרד העבודה, זכאים למכשירי הליכה ותותבות גפיים בלבד.
- נכים המקבלים סיוע ממקור אחר, ובהם נפגעי תאונות עבודה, פעולות איבה, שירות בצה"ל, תאונות דרכים משנת 1976 וכן נכי רדיפות הנאצים – כל אלה אינם זכאים לסיוע זה.

הביטוחים המשלימים פועלים בישראל במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. חוק זה מסדיר את נושא שירותי הבריאות הנוספים הניתנים בקופות החולים השונות תמורת תשלום נוסף. לכל אחת מקופות החולים ביטוחים משלימים ברמות שונות, בהתאם לתשלום הפרמיה של המבוטח –

- **"מכבי זהב/כסף" של מכבי שירותי בריאות**

<http://www.maccabi-health.co.il>

- **"מאוחדת עדיף/שיא" של קופת חולים מאוחדת**

<http://www.meuhedet.co.il/meuhedet/views/index.jsp>

- **"לאומית זהב" של קופת חולים לאומית**

<http://www.leumit.co.il>

- **"כללית מושלם/פלטינום" של קופת חולים כללית**

<http://www.clalit.org.il/he-il>

\* את פירוט הזכויות המגיעות למבוטח ניתן למצוא באתרי האינטרנט של קופות החולים השונות.

## גמלת סיעוד למי שתלוי בעזרת מטפל

גמלת סיעוד ניתנת למי שהגיע לגיל פרישה, מתגורר בביתו (ולא במוסד), ונזקק לעזרתו של אדם אחר בפעולות היום-יום (הפעולות כוללות - הלבשה, רחצה, נידות עצמית, השגחה ועוד), וכן למי שנזקקים להשגחה בבית למען בטיחותם.

הגמלה ניתנת, בדרך-כלל, בשירותים ולא בכסף - לזכאי לגמלה יינתנו שירותי סיעוד, סיוע בפעולות היום-יום, סיוע בניהול משק הבית, סיוע בהשגחה ועוד.

על מנת לקבל את הזכאות לגמלה, יש לעמוד בתקרת הכנסות חודשית כמפורט להלן (נכון ל- 1/1/2011)\*:

סכום הגמלה	סכום ההכנסה	
גמלה מלאה	עד 8,307 ש"ח	<b>יחיד</b>
גמלה מופחתת בשיעור של 50%	עד 8,307 ש"ח עד 12,461 ש"ח	<b>יחיד</b>
גמלה מלאה	עד 12,461 ש"ח	<b>זוג</b>
גמלה מופחתת בשיעור של 50%	עד 12,461 ש"ח עד 18,692 ש"ח	<b>זוג</b>

המוסד לביטוח לאומי בודק, על-ידי איש מקצוע מטעמו, את רמת התלות לצורך קביעת הגמלה. מי שמלאו לו 90 שנים יכול להיבדק, לפי בחירתו, על-ידי חופא מומחה בגריאטריה.

\* הסכומים מתעדכנים מעת לעת ומתפרסמים באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי [www.btl.gov.il](http://www.btl.gov.il)

## כיצד מקבלים גמלת סיעוד?

יש למלא ולהגיש טפסי בקשה לקבלת גמלת הסיעוד (את הטפסים ניתן להשיג בסניפי המוסד לביטוח לאומי, באתר האינטרנט של המוסד, וכן אצל העובדות הסוציאליות בבתי החולים או בלשכות הרווחה).

חלק מהטפסים ימולא על-ידי הרופא המטפל בבית החולים או בקופת החולים.

לבקשה על רקע בעיה מנטאלית, כגון אלצהיימר, דמנציה או דיכאון, נדרש דו"ח רפואי של חפא פסיכוגריאטר, מומחה למחלות זיקנה.

לאחר משלוח הטפסים למוסד לביטוח הלאומי, יתואם ביקור של איש מקצוע מטעם הביטוח הלאומי בבית האזרח הוותיק, לצורך קביעת הזכאות והיקפה.

## טרם חוק סיעוד

חולה אשר טרם אשפוזו היה עצמאי, ומשפחתו הגישה במהלך אשפוזו, בקשה לגמלת סיעוד עבורו שטרם אושרה, רשאי לפנות, לקראת שחרורו, לאחת מחברות הסיעוד, בבקשה לשיחות "טרם סיעוד" של מספר שעות סיעוד שבועיות, וזאת עד למועד קביעת הזכאות לגמלת הסיעוד.



## עזרה סיעודית בבית על-ידי עובד זר

מי שהגיע לגיל פרישה וצבר ב"מבחן תלות" את מספר הנקודות הדרוש, זכאי לקבל היתר להעסקת עובד זר. מבחן התלות מתבצע, לרוב, במסגרת הגשת תביעה למוסד לביטוח לאומי, לצורך קבלת גמלת סיעוד.

### מה עליך לעשות על מנת להעסיק עובד זר?

לקבלת היתר העסקה של עובד זר, יש לפנות לענף הסיעוד של רשות האוכלוסין, ההגירה ומעברי הגבול במשרד הפנים. יש למלא טופס בקשה בצירוף צילום תעודת זהות של המבקש, ולשלם אגרה בסך 290 ש"ח\*.

לאחר קבלת ההיתר יש לפנות ללשכת מנהל האוכלוסין הקרובה למקום מגוריך, להסדיר את אשרת הכניסה של העובד ולשלם אגרה בסך 170 ש"ח.

### את העובד הזר יש לרשום באחת הלשכות הפרטיות המורשות בענף הסיעוד.

הלשכות הפרטיות רשאיות לגבות מהמעסיק עד 70 ש"ח לחודש עבור שירותים שהן מספקות כגון, ביקורי-בית, סיוע בפתרון בעיות, טיפול באשרות ועוד. הארכת היתר העסקה לעובד זר כרוכה בתשלום אגרה בסך 290 ש"ח.

\* הסכומים מתעדכנים מעת לעת, כפי שמתפרסם באתר רשות האוכלוסין,

ההגירה ומעברי הגבול [www.piba.gov.il](http://www.piba.gov.il)

## שיקום לאחר אשפוז בבית-חולים\*

שיקום הוא שלב טיפולי בתהליך ריפוי מתמשך, שנועד לשפר תפקודים מוטוריים וקוגניטיביים מיוחדים, שנפגעו במחלה או בפציעה. בד"כ מדובר בשיקום לאחר אירוע מוחי, שברים (בעיקר בצוואר הירך) ועוד. השיקום מתבצע בביתו של המטופל או במחלקה שיקומית מורשה, ומטרתו להגדיל את מידת העצמאות האישית של המטופל תוך הקטנת התלות בזולת, לקראת חזרתו של המטופל למסלול חיים פעיל ובריא ככל האפשר.

במידה והקשיש מאושפז בבית-חולים, הזכאות לשיקום נקבעת, בדרך-כלל, בהתאם לשיקול דעתו והמלצתו של הרופא המשחרר. על הקשיש, העומד בפני שחרור מבית החולים (לאחר מחלה או פציעה כאמור לעיל), לפנות לעובדת הסוציאלית במחלקה בה הוא מאושפז, על מנת שתפנה לרופא המשחרר ותדון איתו בהמלצה על שיקום לאחר אשפוז.

ניתן במקביל לפנות ל"אחות קשר ובקרה" (נציגת קופת החולים) בבית החולים, במהלך האשפוז, ולבדוק את הזכאות לשיקום.

\* מוקד קבילות הציבור של משרד הבריאות 6800\*

## אשפוז במוסד סיעודי\*

### אשפוז סיעודי

חולה סיעודי הינו אדם שחלה ירידה ניכרת בתפקודו היומיומי, ובדרך כלל הוא מרותק למיטה או לכסא גלגלים או שהוא זקוק לסיוע מלא בפעולות היום-יום.

"תשוש נפש" הוא אדם בעל בעיות בתחום השכלי - דמנציה, הפרעות התנהגות ודיכאון. מחלות כגון אלצהיימר וארועים מוחיים הן סיבות שכיחות למצבים אלה. במצבים אלה יש לפנות ללשכת הבריאות הקרובה למקום מגוריך, לצורך קבלת "קוד" אשפוז סיעודי. שיעור ההשתתפות העצמית של המאושפז ובני משפחתו ייקבע בלשכת הבריאות המקומית.

### **אשפוז סיעודי מורכב**

חולה סיעודי או תשוש נפש עם בעיות בריאותיות מורכבות, המחייבות השגחה צמודה של מטפל או צורך בטיפול רפואי ממושך, שלא ניתן לקבלו בבית, זכאי לאשפוז במסגרת "אשפוז סיעודי מורכב" במחלקה מתאימה מטעם קופת החולים. אשפוז זה מחויב בהשתתפות עצמית, כקבוע בחוק.

\* יש לבדוק אפשרות להחזר כספי מביטוח סיעוד בקופות החולים, במקומות העבודה ובביטוח סיעודי פרטי. כמו כן, בכל קופות החולים קיימת מחלקת טיפולי-בית. מומלץ לבדוק זכאות זו מול קופות החולים.





יחידת השירות למען הזקן פועלת במסגרת משרד הרווחה והשירותים החברתיים, ומציעה את שירותיה לאזרחים ותיקים מעל גיל הפרישה.

### ניתן לקבל עזרה בבית

במידה ונמצאת זכאי לקבלת שירותים ממחלקת הרווחה, קיימות בפניך אפשרויות מגוונות לקבלת עזרה\*, כפי שיקבע על-ידי מחלקת הרווחה, הכוללות בין היתר, ייעוץ, תמיכה וטיפול על-ידי עובדים סוציאליים, עזרה בניהול משק הבית, הסעות לטיפולים רפואיים, סיוע ברכישת מכשירים ביתיים בסיסיים ועזרה ברכישת מכשירים רפואיים שלא ממומנים על-ידי משרד הבריאות או קופות החולים.

\* גם אם אינך זכאי לסיוע על-פי חוק ביטוח סיעוד, יתכן ותוכל לקבל סיוע בטיפול אישי. לביור זכאותך פנה למוקד שמספרו 8840\*

### מרכז יום לקשיש

מרכזי היום לקשיש מספקים לאזרחים הוותיקים מסגרת חברתית-טיפולית יומית ומהווים פתרון חשוב למי שמוגבל פיזית או נפשית. המרכזים פועלים מספר ימים בשבוע, ומספקים הסעות, שתי ארוחות, פעילויות מלאכת יד, הרצאות, משחקי חברה, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק והתעמלות בריאותית. טיפול אישי כגון רחצה והלבשה ניתן למי שזקוקים לכך.

זכאי "גמלת סיעוד" רשאים להמיר את שעות הטיפול בבית, בטיפול במרכז יום.  
כל יתר האזרחים הוותיקים יכולים להצטרף בתשלום וליהנות משהיה במרכזי היום.

## הטבות לניצולי השואה

### מוקד המידע הטלפוני - 8840\*

מרכז המידע הטלפוני לבירור זכויות ניצולי השואה בישראל הוקם במטרה לשמש כתובת אחת לפניות ציבור ניצולי השואה ובני משפחותיהם, בכל הקשור לשירותים ולזכויות להם הם זכאים. ניצולי השואה זכאים למגוון רב של זכויות, אך חלקם אינו מודע להן. בכדי לברר, באופן מרבי, את זכויותיכם, הינכם מוזמנים לפנות למרכז המידע לניצולי השואה בטלפון 8840\* או באתר האינטרנט:

[www.zchut.gov.il](http://www.zchut.gov.il)

על מנת להקל על ציבור ניצולי השואה בבירור זכויותיהם, פועל מרכז המידע בשיתוף עם ארגונים המספקים לניצולי השואה שירותים, הכוללים קצבאות, הטבות ומענקים בתנאים שונים, כפי שמפורט להלן:

### הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל

הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל מספקת שירותים לאוכלוסיית ניצולי השואה, המקבלים פיצויים ישירות מגרמניה, וזאת על-פי חוק הפיצויים הפדראלי של מערב גרמניה, ה-BEG, העוסק בתביעות לפיצויים או לביטוח סוציאלי מגרמניה.

## **הרשות לזכויות ניצולי שואה**

הרשות לזכויות ניצולי שואה ממונה על ביצוע חוק נכי רדיפות הנאצים, חוק נכי המלחמה בנאצים וחוק הטבות לניצולי שואה.

**כתובת אתר האינטרנט:**

<http://www.finance.gov.il/shoarights>

## **ועידת התביעות - Claims Conference**

גוף זה נוסד בשנת 1951 בארה"ב, על מנת לשאת ולתת עם גרמניה ולקבוע תוכנית פיצויים לנזקים חומריים, שנגרמו ליהודים בשואה. דרכי הפעולה של ועידת התביעות:

- במסגרת קרן סעיף 2 המנוהלת על-ידי ועידת התביעות, הקצבה משולמת ישירות מגרמניה, על-פי קריטריונים הנקבעים על-ידי ממשלת גרמניה.
- ועידת התביעות פועלת בנוסף באמצעות קרן הסיוע, כדי לאפשר פיצוי לנרדפים יהודים נזקקים, שסבלו נזק בריאותי ניכר כתוצאה מרדיפות הנאצים ולא הגישו בקשה לפיצוי על סבלם במסגרת חוק הפיצויים הגרמני.

**כתובת אתר האינטרנט:** <http://www.claimscon.co.il/new>

## **החברה לאיתור והשבת נכסים ורכוש של נספי השואה**

מטרתה המרכזית של החברה הינה להשיב נכסים, המצויים בישראל, של נספי השואה או את שווים ההוגן לזכאים להם. החברה הוסמכה לאתר ולרכז תחת ידה את כל הנכסים המצויים בישראל, שיש יסוד להניח שבעליהם נספו בשואה. נכסים שלא ימצא להם יורש, יופנו לסיוע לניצולי השואה החיים בישראל ולמטחות הנצחה.

**כתובת אתר האינטרנט:** <http://www.hashava.org.il>

## הקרן לרווחה לניצולי השואה בישראל

ארגון זה מספק הטבות לניצולי שואה, על-פי מבחן הכנסה, וביניהן:

- **סיוע קצר מועד** – ניצול שואה, לאחר אשפוז, זכאי לקבל עזרה של 50 שעות סיעוד בביתו, בתנאי שפנה לעובדת סוציאלית של בית החולים לפני שחרורו מבית החולים. עזרה זו ניתנת למי שאינו מקבל עדיין עזרה מהמוסד לביטוח לאומי.

- ניצול שואה הזכאי ל-16 או 18 שעות סיעוד שבועיות מטעם המוסד לביטוח לאומי, יקבל תשע שעות סיעוד שבועיות נוספות, במידה ועמד בקריטריונים של קרן הרווחה.

- ניצול שואה, מתחת לגיל 80, זכאי, במידה ועמד בקריטריונים של קרן הרווחה, להתקנת לחצן מצוקה בהשתתפות עצמית של כ-105 ש"ח בשנה. לניצול שואה מעל גיל 80, שעמד בקריטריונים, שירות לחצן המצוקה יינתן בחינם.

**פרטי ההטבות והקריטריונים באתר האינטרנט של הקרן:**

<http://k-shoa.org>

## הטבות והנחות במיסים\*

אזרחים ותיקים נהנים מהטבות והקלות במיסים. למידע נוסף – יש לפנות למוקד \*8840.

\* כל ההנחות והפטורים כפופים לתנאים ולתקרות שנקבעו בחוק.

## חקיקה לטובת האזרח הוותיק

חוקים שונים נחקקו עבור ציבור האזרחים הוותיקים, והם נועדו לדאוג לביטחונך, שלומך וטובתך. בין חוקים אלה ניתן למנות את:

- **חוק העונשין** מחייב לדווח לפקיד הסעד אודות קשישים חסרי ישע הנמצאים בסיכון
- **החוק למניעת אלימות במשפחה** מאפשר להרחיק בן משפחה מסוכן מהבית
- **חוק ההגנה על חוסים** מספק הגנה למי שנשקפת לו סכנה פיזית או נפשית מאחר או מעצמו
- **חוק המסדיר מינוי אפוטרופוס** לקשישים ותשושים שאינם מסוגלים לדאוג לענייניהם, ומגדיר את סמכויותיו של האפוטרופוס.
- **חוק החוזים** מאפשר ביטול חוזה או עיסקה שנעשו ברמייה או תוך ניצול חולשה
- **חוק המתנה** מגדיר את התנאים להעברת נכס במתנה וכן את האפשרות לבטל את המתנה מסיבות שונות.
- **ביטול המתנה** יתאפשר במקרים שונים וביניהם, התנהגות מחפירה של מקבל המתנה כלפי הנותן או בן משפחתו או הרעה כלכלית ניכרת במצבו של הנותן.
- **חוק לתיקון דיני משפחה-מזונות** מגדיר את חובותיו הכלכליות של אדם כלפי הוריו.
- **חוק הירושה** עוסק בצוואה ובחלוקת הרכוש של אדם לאחר מותו.



## אתם מוזמנים ליצור קשר

כל הטלפונים. השירותים. הגופים. לשמור בהישג יד.

### המשרד לאזרחים ותיקים

כתובתנו: המשרד לאזרחים ותיקים, רח' קפלן 3, ירושלים 91919  
[www.vatikim.gov.il](http://www.vatikim.gov.il)

### מוקד פניות לאזרח הוותיק

**טלפון: \*8840**

פקס: 03-6442572

דואר אלקטרוני: [infovatikim@pmo.gov.il](mailto:infovatikim@pmo.gov.il)

שעות פעילות: ימים א'-ה' 8:00-20:00

### מוקד "אזרח ותיק"

לקבלה, חידוש או בדיקת זכאות לתעודת "אזרח ותיק", נא לפנות  
למוקד "אזרח ותיק" –

בטלפון: 02-6547025

בפקס: 02-6547034

### מוקד בירור זכויות לניצולי שואה

**טלפון: \*8840**

פקס 03-6442572

שעות פעילות: ימים א'-ה' 8:00-20:00

### ארגונים הפועלים למען ניצולי השואה

הרשות לזכויות ניצולי שואה: טלפון 03-5682651

ועידת התביעות: טלפון 03-5194400

הקרן לרווחה לנפגעי השואה: טלפון 03-6090866

הלשכה לפיצויים אישיים מחו"ל: טלפון 03-6234111

## קופות חולים

מספרי הטלפון של מוקדי קופות החולים -

כללית: \*2700

מכבי: \*3555 או 1700-50-53-53

לאומית: 1-700-507-507

מאוחדת: \*3833

## המוסד לביטוח לאומי

### אגף הייעוץ לקשיש

השירות פועל באמצעות מתנדבים שהוכשרו לתפקיד,

בימים א'-ה', בין השעות: 8:00-12:30.

ניתן להתקשר ולקבל מענה בשפות הבאות -

בעברית: 02-6463400 באמהרית: 02-6463403

בערבית: 02-6463401 באנגלית: 02-6463404

ברוסית: 02-6463402

המוסד לביטוח לאומי באינטרנט: [www.btl.gov.il](http://www.btl.gov.il)

## סיעוד

מידע על תנאי הזכאות לגמלת סיעוד ואופן הגשת הבקשה ניתן

לקבל בטלפון: \*6050

## עובדים זרים

לבריורים אודות העסקת עובד זר  
בסיעוד יש לפנות לרשות האוכלוסין,

ההגירה ומעברי הגבול:

1-700-55-1111



**\*8840**

מוקד פניות לאזרח הוותיק

### לתשומת לבך

• חוברת זו מכילה מידע כללי. • אין להתייחס למידע זה כנוסח מחייב של הדין. • כל המידע המוגש בחוברת זו כפוף לתנאים ולקריטריונים כמתחייב מהחוק ומהתקנות. • חוברת זו אינה משקפת באופן מלא ופרטני את החוק והנהלים, ובכל מקרה לשון החוק והנהל היא הקובעת. • תכני חוברת זו מופנים הן לזכר והן לנקבה אלא אם כן צויין אחרת. • הנתונים שבחוברת נכונים לינואר 2011.



המשרד לאזרחים ותיקים

כתובת למכתבים: המשרד לאזרחים ותיקים, רח' קפלן 3 ירושלים 91919

[www.vatikim.gov.il](http://www.vatikim.gov.il)